

DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIKTA GÜNCEL ÖLÇEKLER

Editör

Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

...Geleceğın Fikirleri...

DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIKTA GÜNCEL ÖLÇEKLER

Editör: Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

Yazarlar:

Uzm. Psk. Dan. ve Psk. Abdullah TUNÇ - Uzm. Psk. Dan. Zekiye Şeyma ASLIYÜKSEK

Öğr. Gör. Müfide Merve YAZICIOĞLU COŞGUN - Uzm. Psk. Dan. Feray BAŞGÖZE

Uzm. Psk. Dan. Atakan YİĞİT

ISBN: 978-625-8499-48-3

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Sadık HANGÜL

1. Baskı: Ankara | Eylül, 2022

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA,

Tel: 0 312 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIKTA GÜNCEL ÖLÇEKLER

Editör

Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

Yazarlar

Uzm. Psk. Dan. ve Psk. Abdullah TUNÇ

Uzm. Psk. Dan. Zekiye Şeyma ASLIYÜKSEK

Öğr. Gör. Müfide Merve YAZICIOĞLU COŞGUN

Uzm. Psk. Dan. Feray BAŞGÖZE

Uzm. Psk. Dan. Atakan YİĞİT

- Editör** Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü*
- Giriş** **Bağımlılık Nedir?**
Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü PDR ABD*
ORCID ID: 0000-0002-2861-1490
- 1. Bölüm** **Kişilerarası İlişkilerde Bağımlılık Ölçeğinin Geliştirilmesi**
Uzm. Psk. Dan. ve Psk. Abdullah TUNÇ, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Öğrencisi*
ORCID ID: 0000-0002-9959-8633
- 2. Bölüm** **Algılanan Ebeveyn Sosyotelizm Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması**
Uzm. Psk. Dan. Zekiye Şeyma ASLIYÜKSEK, *İstanbul MEM. Bakırköy Osmaniye Nuri Pakdil İlkokulu Rehber Öğretmeni*
ORCID ID: 0000-0001-6151-3537
- 3. Bölüm** **Eğlence Mekânları Bağımlılığı Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Analizi**
Öğr. Gör. Müfide Merve YAZICIOĞLU COŞGUN, *Bayburt Üniversitesi, Öğretim Görevlisi*
ORCID ID: 0000-0003-0387-6510
- 4. Bölüm** **Ergenlerde Sosyal Medya Popülarite Bağımlılığı Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması**
Uzm. Psk. Dan. Feray BAŞGÖZE, *Erzincan MEM. Hezarfen Ahmet Çelebi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi*
ORCID ID: 0000-0003-2822-2492
- 5. Bölüm** **Melankolik Eğilim Ölçeği'nin (MEÖ) Geliştirilmesi**
Uzm. Psk. Dan. Atakan YİĞİT, *Amasya Suluova Şeker Ortaokulu Rehber Öğretmeni*
ORCID ID: 0000-0002-3893-3936

Önsöz

Bu çalışma doktora öğrencilerim tarafından verimli bir ders sezonu sonunda hazırlanarak ortaya konmuştur. Kitapta yer alan ölçekler günümüzdeki davranışsal bağımlılıklara ışık tutmayı amaçlamaktadır. Modern yaşam, dijitalleşen çağ yeni insan davranışlarını ortaya çıkarmıştır. İnsan bu yeni davranışları sergilerken bazen mevcut ruhsal sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek kadar bu davranışlara bağımlı olma yada bağımlılık geliştirme eğiliminde olmuştur. Özellikle Z kuşağı diye tabir edilen günümüz kuşağı bu dijital çağ içine doğmaktadır. Biberonla beraber akıllı telefonlar ve renkli ekranlarla tanışan çocuklar doğumlarından itibaren bu dijitalleşmenin hem avantajını hem de dezavantajını yaşamaktadırlar. Yerine göre bu erken dijitalleşme bireye bir takım avantajlar sunarken bazen de bu durumu tersine çevirerek bireyi dijitalleşmeye mahkum ederek bağımlılık geliştirmesine yol açmaktadır.

Bu çalışma koruyucu ruh sağlığı çerçevesinde dijitalleşen çağda bağımlılık davranışı geliştirmek üzere olan veya geliştirmiş olan bireylerin tespit edilmesi ve ruh sağlıkları bozulmadan bu bireylere müdahale edecek olan ruh sağlığı profesyonellerine ışık tutmayı amaçlamaktadır.

Editör

Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

İÇİNDEKİLER

Önsöz..... V

GİRİŞ 1

Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

BÖLÜM 1:

KİŞİLERARASI İLİŞKİLERDE BAĞIMLILIK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ 9

Uzman. Psk. Dan. ve Psk. Abdullah TUNÇ

BÖLÜM 2:

ALGILANAN EBEVEYN SOSYOTELİZM ÖLÇEĞİ GEÇERLİK ve GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI 37

Uzm. Psk. Dan. Zekiye Şeyma ASLIYÜKSEK

BÖLÜM 3:

EĞLENCE MEKÂNLARI BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ GEÇERLİK ve GÜVENİRLİK ANALİZİ 67

Öğr. Gör. Müfide Merve YAZICIOĞLU COŞGUN

BÖLÜM 4:

ERGENLERDE SOSYAL MEDYA POPÜLARİTE BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI 93

Uzman. Psk. Dan. Feray BAŞGÖZE

BÖLÜM 5:

MELANKOLİK EĞİLİM ÖLÇEĞİ'NİN (MEÖ) GELİŞTİRİLMESİ 117

Uzman. Psk. Dan. Atakan YİĞİT